

ВЫПРАБАВАННЕ НА МУЖНАСЦЬ

Маім суседам па бальнічнай палаце быў Міхаіл Пятровіч, падпалкоўнік запасу, з якім мелі многа агульнага ў нашых вайсковых лёсах. Высветлілася, што ён прайшоў і Афганістан. Папрасіўся туды сам, бо меў важную прычыну: у адным з баявых вылетаў «за рэчкай» загінуў яго родны брат. Разлічыўся за брата з душманамі спаўна: мае тры баявыя ордэны. У адным з баёў яго цяжка параніла, трое сутак праляжаў непрытомны, пакуль, зусім выпадкова, яго не знайшлі сапёры. Выжыў, вярнуўся ў строй.

– Вайна – страшная рэч, – гаварыў Міхаіл Пятровіч. – Толькі адносіны там паміж людзьмі крыштальна чыстыя, кожны становіцца такім, які ён ёсць насамрэч.

Вось пра такіх радавых той вайны, а ў паўсядзённасці сціплых, працавітых, адказных і сумленных людзей, і хачу расказаць.

У Варапаеўскай дыстанцыі пуці працуюць 6 былых воінаў-інтэрнацыяналістаў (дарэчы, тэрміны «воін-інтэрнацыяналіст» і «абмежаваны кантынгент» упершыню з'явіліся у 1968 годзе ў сувязі з падзеямі ў Чэхаславакіі). Плячо ў плячо мне давялося працаваць з трыма. У 1980 годзе адным з першых трапіў у Афганістан Станіслаў Часлававіч Кішко. Тады воінаў Савецкай Арміі сустракалі з кветкамі. А потым насталі па-сапраўднаму ваенныя будні. Станіслаў Часлававіч расказваў, якое вялізнае значэнне мела вада. Калі ішлі на баявую аперацыю, толькі ваду і пілі: гэта давала больш шансаў выжыць, калі параняць. Перавагу аддавалі аўтамату Калашнікава 7,62 калібра, які ніколі не падводзіў. Пасля звальнення працаваў на ДАКу, потым – у дыстанцыі слесарам, токарам. Майстар на ўсе рукі. Узнагароджаны знакам «Выдатнік Беларускай чыгункі».

Леаніда Сцяпанавіча Дзехцяронка прызвалі на службу ў верасні 1983 года. Курс маладога байца прайшоў у Мар'інай Горцы, потым – трохмесячную спецыяльную падрыхтоўку у Тэрмезе. З 17 севня 1983-га па 21 снежня 1985-га ваяваў у Афганістане. Быў кулямётчыкам у разліку БТРа, авалодаў гранатамётам, удзельнічаў у баях і як аўтаматчык. Бралі з сабой столькі боепрыпасаў, колькі маглі панесці, бо, калі група трапляла ў засаду, трэба было пратрымацца як мага даўжэй, выстаяць. А гэта – час, які даваў больш шансаў выжыць. За ўдзел у баявых дзеяннях Л. С. Дзехцяронка адзначаны ўзнагародамі. Пасля службы Леанід Сцяпанавіч прадоўжыў справу бацькі-чыгуначніка, які быў машыністам паравоза і цеплавоза цяжкавагавых цягнікоў. Былы воін-інтэрнацыяналіст пачынаў на станцыі Круляўшчызна манцёрам пуці, потым скончыў Беларускі інстытут інжынераў чыгуначнага транспарту ў Гомелі, вярнуўся ў родную дыстанцыю. Узнагароджаны вышэйшай галіновай узнагародай – знакам «Ганаровы чыгуначнік». Старэйшы яго сын Сяргей вучыцца ў Беларускім дзяржаўным універсітэце транспарту.

Генадзь Станіслававіч Гваздзеўскі служыў у Афганістане з 1984 па 1986 год.

– Неардынарныя, нелагічныя дзеянні на вайне шакіруюць праціўніка. Яны не могуць быць пралічаны. І у гэтым была наша сіла, дзякуючы чаму ўдавалася выжываць у, здавалася б, безвыходных сітуацыях, – расказваў Генадзь Станіслававіч.

У 1987-ым ён прайшоў у калектыў дыстанцыі, працуе вадзіцелем матавоза. Колькі рэек, шпал, іншых матэрыялаў перавёз за гэты час – не злічыць.

Манцёрамі пуці на станцыях Круляўшчызна, Зябкі і Лынтупы працуюць былыя воіны-інтэрнацыяналы Сяргей Уладзіміравіч Хоміч, Сяргей Іванавіч Булах і Віктар Зянонавіч Лоукіс. Усе яны – перадавікі вытворчасці, за старанную працу адзначаліся кіраўніцтвам. І для ўсіх Афганістан стаў выпрабаваннем на мужнасць, чалавечнасць, вызначыў далейшы жыццёвы шлях.

Л. Семянас,
няштатны карэспандэнт, маёр запасу